

School ondersteuningsprofiel

Montessori Waalsdorp

oktober 2017

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Deze school en leerlingen	5
2.1	Kengetallen leerlingenpopulatie	5
2.2	Onderwijsbehoeften leerlingenpopulatie	6
2.3	Kwaliteit volgens de Onderwijsinspectie	6
3.	Passend onderwijs nu	7
3.1	Onderwijsaanbod en differentiatie	7
3.2	Pedagogisch klimaat	8
3.3	Planmatig werken	9
3.4	Handelingsgericht werken	10
3.5	Ondersteuningsstructuur	11
3.6	Interventies basisondersteuning	12
3.7	Extra ondersteuning	16
3.8	Match onderwijsbehoeften en aanbod	17
4.	Passend onderwijs in de toekomst	18
4.1	Ambities en ontwikkelpunten	18
4.2	Professionalisering	18
4.3	Overige randvoorwaarden	18

Bijlagen:

1. Ondersteuningsstructuur
2. Zorgplanner
3. Taken en verantwoordelijkheden zorgplanner
4. Handleiding bij taken en verantwoordelijkheden

versie: definitief
datum: oktober 2017
auteur: Berien Bakker
Marjan Zegers

verantwoordelijke: directie en Intern begeleider
periode : tot oktober 2021 (jaarlijkse check actualiteit)

1. Inleiding

Een schoolondersteuningsprofiel is een wettelijk verplicht document voor elke school. Een schoolondersteuningsprofiel wordt door een schoolteam opgesteld en het team beschrijft in het profiel op welke manier de school passend onderwijs realiseert. Het bestuur stelt het schoolondersteuningsprofiel eenmaal in de vier jaar vast. Ons eerste profiel dateert uit 2013. Vandaar dat er nu een nieuw schoolondersteuningsprofiel is opgesteld voor de periode 2017-2021. De medezeggenschapsraad van onze school heeft adviesrecht.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- Het profiel geeft ouders inzicht in de wijze waarop onze school basisondersteuning en extra ondersteuning realiseert en welke kennis en kunde bij ons op school aanwezig is;
- Het profiel geeft input voor het samenwerkingsverband, om vast te stellen of alle scholen samen een dekkend netwerk vormen van passend onderwijs voor alle leerlingen in onze regio Haaglanden;

Het profiel is ook een houvast bij de afweging of we voor leerlingen met een onderwijsbehoefte passend onderwijs kunnen bieden.

In hoofdstuk 2 staan de gegevens over onze school, de leerlingenpopulatie en de belangrijkste onderwijsbehoeften kort genoemd. We geven tevens het kwaliteitsoordeel van de Inspectie over onze school kort weer. Op welke wijze de school op dit moment passend onderwijs biedt voor de huidige leerlingen wordt beschreven in hoofdstuk 3. Ook staat beschreven waaruit de basisondersteuning bestaat en welke extra ondersteuning de school eventueel kan bieden.

In hoofdstuk 4 beschrijven wij de visie van de school t.a.v. passend onderwijs op de korte en langere termijn. Wij geven aan waar de school naar toe wil. We beschrijven wat daarvoor nodig is aan professionalisering en welke andere randvoorwaarden er zijn om de ambities waar te maken.

2. De school en leerlingen

Montessorischool Waalsdorp is een zelfstandige en enthousiaste onderwijsgemeenschap met een klimaat waarin leerlingen zich optimaal en volledig kunnen ontwikkelen tot zelfstandige individuen met een eigen verantwoordelijkheid. De leerkrachten scheppen, met als basis de pedagogiek van Maria Montessori en de unieke, stimulerende leermiddelen, een bijzonder leer- en leefklimaat. Zij zorgen voor de context; de voorbereide omgeving stimuleert de nieuwsgierigheid van de kinderen. Leerkrachten en de montessorimaterialen ondersteunen samen de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling bij de leerlingen. De school als leer- en leefgemeenschap staat ook voor verantwoordelijke ouders (of verzorgers) die participeren in de school.

Montessori Waalsdorp biedt individueel onderwijs en hierbij staat de individuele leerlijn van het kind centraal. Het leren van elkaar is een belangrijk uitgangspunt, daarom werken we met heterogene groepen. Er zijn diverse ontwikkelingen op het gebied van taal en rekenen gaande. In het schooljaar 2017/2018 zal het team zich ontwikkelen in het 'Anders verantwoorden'.

Waalsdorp staat achter de uitgangspunten van passend onderwijs. Het beleid in de ondersteuning is: zoveel mogelijk preventieve zorg en zorg op maat. Voor meer informatie over het onderwijsconcept verwijzen we naar het recente schoolplan.

2.1 Kengetallen leerlingenpopulatie

N groepen dit schooljaar (2016-2017)	12 groepen
	vier groepen onder-, midden- en bovenbouw

Schooljaar	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
N leerlingen per 1-10	308	303	305	305
N gewichtenleerlingen	0	0	0	0
N leerlingen begeleiding per cluster	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:
	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:
	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:
	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:
N verwijzingen naar SBO	0	0	0	0
N verwijzingen naar SO	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:	Cluster 1:
	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:	Cluster 2:
	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:	Cluster 3:
	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:	Cluster 4:

NB. N betekent 'aantal'

2.2 Onderwijsbehoeften leerlingpopulatie

Bepaalde specifieke onderwijsbehoeften gelden voor meerdere van onze leerlingen, namelijk onderwijsbehoefte die voortkomen uit:

- werkhouding- en concentratieproblemen
- meer structuur nodig hebben; planning- en organisatieproblematiek
- dyslexie
- meer- en hoogbegaafdheid.

Een deel van de leerlingen heeft meer uitdaging nodig en anderen hebben meer tijd nodig om de leerstof te verwerven. Enkele leerlingen hebben sociaal-emotionele problemen door een complexe thuissituatie, bijv. bij scheidingen, veel verhuizingen.

Over het algemeen kunnen teamleden vanuit hun professionaliteit goed omgaan met de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Dat komt voort uit het feit dat de leerlingen individueel werken, op eigen tempo en eigen niveau. Ernstige gedragsproblemen zijn moeilijker op te vangen. Elkaar niet storen is een belangrijke voorwaarde binnen het Montessori-onderwijs. Waalsdorp kan niet voldoen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen die blijvend ernstig storend gedrag vertonen, slecht te corrigeren zijn en de sociale veiligheid in gevaar brengen.

2.3 Kwaliteit volgens de Onderwijsinspectie

Scholen die onder het basistoezicht van de Onderwijsinspectie vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde. Onze school staat onder basistoezicht van de Onderwijsinspectie.

Het laatste Inspectierapport is van februari 2014. Op dat moment constateert de Inspectie dat de kwaliteit van het onderwijs voldoende is. Als sterke punten worden de betrokkenheid van leerlingen, de zelfstandigheid en het bijsturen van leerlingen door de leerkrachten genoemd. Verbeterpunten liggen op het systematisch volgen en analyseren van de ontwikkeling van de leerlingen door de leerkrachten en het systematisch evalueren van de resultaten van leerlingen. Ook het concreet en specifiek formuleren van de verlenen ondersteuning wordt genoemd.

3. Passend onderwijs nu

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe onze basisondersteuning eruit ziet voor alle leerlingen en welke ondersteuning we kunnen bieden aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

3.1 Onderwijsaanbod en differentiatie

Hier beschrijven we op welke wijze de leerkrachten (voor alle leerlingen) rekening houden met verschillen in cognitieve en sociaal-emotionele onderwijsbehoeften.

Klassenmanagement en instructie

De kinderen hebben veel vrijheid om te bepalen met welke lesstof en materialen ze gaan werken. De leerkracht observeert dagelijks de werkkeuze en werkhouding van de leerlingen. Als een kind te weinig gevarieerd kiest, vindt bijsturing plaats. De leerkracht registreert wat de kinderen hebben gedaan. De leerlingen werken individueel en in kleine groepjes. De leerkrachten geven individuele instructie, groepsinstructie en klassikale instructie. Dit is afhankelijk van de aan te bieden leerstof en de behoefte en/of het ontwikkelingsniveau van het kind.

Werken met periodeplannen

Bij de start van schooljaar 2016-2017 wordt gewerkt met een periodeplan voor het rekenonderwijs. Ook worden tweemaal per jaar overzichten en analyses gemaakt van toetsresultaten, om waar nodig het aanbod van de lesstof aan te passen. Er wordt gepland aan welk doel en met welk middel er gewerkt gaat worden. Conclusies hiervan worden verwerkt in het volgende periodeplan. Op Waalsdorp wordt niet met groepsplannen gewerkt. We vinden dit niet passen bij het Montessori-onderwijs. Leerkrachten maken wel een groepsoverzicht. Daarin wordt opgenomen welke leerlingen welke onderwijsbehoefte hebben en waar aandacht voor nodig is bij het betreffende kind.

Aanpak sociaal-emotioneel

In de dagelijkse gang van zaken op een montessorischool zitten veel elementen die sociaal gedrag stimuleren, zoals het feit dat er 3 leeftijdsgroepen in een klas zitten. Leerlingen helpen elkaar, mogen samenwerken. Hierbij mogen ze elkaar niet storen. Extra materialen en hulpmiddelen zijn aanwezig, zoals timetimers, koptelefoons en concentratieschermen.

Leerkrachten werken met de methode KWINK. Deze methode gaat uit van de volgende fases: Forming (ontstaan groep), Norming (afspraken en regels), Storming (plaats in de groep) voor de herfstvakantie, en daarna Preforming (effectiviteit en productie) en Adjourning (afscheid).

Leerlingen die sneller leren - leervoorsprong

Leerlingen die sneller leren kunnen in hun eigen tempo verder werken. Er wordt gekeken welk (oefen)werk kan worden ingekort (compacten). Zo ontstaat er ruimte voor verdieping en verbreding. Materiaal dat hierbij kan worden gebruikt, wordt gehaald uit bijvoorbeeld Plustaken voor rekenen, taal en wereldoriëntatie. Ook kan gekozen worden voor andere werkvormen, bijvoorbeeld het maken van een werkstuk of presentatie. Kinderen kunnen een bouw versneld doorlopen. Wel wordt altijd goed bekeken en overlegd of het kind sociaal ook voldoende ontwikkeling heeft bereikt. Het aanbod voor deze leerlingen willen we graag verder systematiseren. Hierbij wordt samenwerking gezocht met het VO.

Leerlingen die langzamer leren - leerachterstanden

Leerlingen die meer tijd nodig hebben om zich de leerstof eigen te maken, krijgen dit. Zij kunnen in hun eigen tempo werken. Wel wordt de basisstof aangeboden. Indien nodig krijgen zij extra instructie. Het ondersteuningsteam kan hierbij ook een rol spelen; remediërend werk of een individuele leerlijn (wanneer de achterstand algemeen is). Eventueel kan verlenging plaatsvinden, kinderen blijven dan een extra jaar in de bouw. Soms wordt externe ondersteuning ingezet.

Routeplanner/individuele hulpplannen/individuele leerlijn/OPP

Wanneer de ontwikkeling van een leerling op een bepaald leergebied achterblijft, wordt gebruik gemaakt van een routeplanner. Hierin wordt beschreven wat de hulpvraag is van het kind. De begeleiding van dit traject wordt door het ondersteuningsteam gedaan. De leerkracht is hierbij regisseur. De volgende stap is het opstellen van een hulpplan. Daarin staan de interventies van de leerkracht en de leerling omschreven, passend bij de ontwikkelingsbehoefte van de leerling. Bij achterstand op een of meer gebieden wordt in een individuele leerlijn aangegeven wat er in een termijn van vier maanden op vakgebieden aangeboden wordt. Vanaf groep 6 kan dit resulteren in het opstellen van een OPP (Ontwikkelings Perspectief Plan).

Inzet anderen dan groepsleerkrachten bij differentiatie

Sinds schooljaar 2016-2017 werken we met een ondersteuningsteam, bestaande uit o.a. twee leerkrachten en één onderwijsassistent die ondersteuning bieden aan leerling en/of leerkracht. Ouders werken mee als leesouder.

ICT

De inzet van computers biedt volgens ons unieke mogelijkheden voor het onderzoekend leren, leren in eigen tempo, het ontwikkelen van samenwerkingsvaardigheden en het verruimen van de zelfwerkzaamheid van leerlingen. Uitgangspunt is dat alle leerlingen op het eigen niveau en belangstellingsgebied moeten kunnen werken met de computers. Stapsgewijs wordt ICT verder ingevoerd in deze schoolplanperiode. Zie voor meer informatie het schoolplan 2016-2020.

3.2 Pedagogisch klimaat

We hechten groot belang aan een veilige, vriendelijke sfeer op school. Wij bevorderen dat kinderen samenwerken en samen spelen. Daardoor leren ze samen te delen, hulpvaardig te zijn en respect te hebben voor elkaars mening en inbreng. Met respect voor de omgeving en voor elkaar kunnen kinderen de wereld zelf ontdekken. Ze kunnen daarbij ook zelf conflictsituaties oplossen doordat ze zich kunnen inleven in de situatie van de ander.

Kinderen vertonen soms ongewenst gedrag, doordat zij niet precies weten wat er van hen verwacht wordt, of dat het ertoe doet hoe zij zich gedragen. Met onder andere de methode KWINK leren we de leerlingen sociale vaardigheden zodat we deze situaties zoveel mogelijk kunnen voorkomen. Bij ernstige situaties gaan wij steeds in overleg met de ouders hierover.

Vorbereide omgeving

De voorbereide omgeving is een belangrijk Montessori-aspect. De omgeving nodigt de kinderen uit tot activiteit. Het gebouw biedt buiten het klaslokaal plekken om rustig te kunnen werken, zowel individueel als in duo's. Kinderen ontwikkelen zich in wisselwerking met hun omgeving. Een voorwaarde is dit veel aandacht te geven. De organisatie en inrichting van het lokaal zijn zodanig dat zij de kinderen uitdaagt om nieuwe taken aan te pakken, initiatieven te nemen en grenzen te verleggen. Dat betekent dat we een voorbereide omgeving moeten scheppen, waarmee we die ordening, structuur en selectie zichtbaar kunnen maken.

3.3 Planmatig werken

Hieronder geven wij aan hoe we ervoor staan gelet op de belangrijkste aspecten van planmatig werken.

<i>Het volgende doen wij planmatig:</i>	<i>ja</i>	<i>deels</i>	<i>nee</i>
1. Het waarnemen van de voortgang van de ontwikkeling van de leerling	X		
2. Het bespreken van de voortgang van de ontwikkeling van de leerling	X		
3. Het analyseren van toetsresultaten		X	
4. Afstemmen van onderwijsleerproces op verschillen in ontwikkeling	X		
5. Het plannen van interventies gelet op onderwijsbehoeften		X	
6. Het uitvoeren van geplande interventies		X	
7. Evalueren van leerlingenresultaten	X		
8. Evalueren van het onderwijsleerproces		X	

Toelichting:

- Ad 2. De voortgang van de leerlingen wordt viermaal per jaar besproken door de leerkracht met de IB-er.
- Ad 3. Het analyseren van de toetsresultaten (tweemaal per jaar) is een vast onderdeel in de leerling- en groepsbespreking. Het aanpassen van het aanbod op basis van de analyse van de toetsresultaten is een ontwikkelpunt miv schooljaar 2016-2017.
- Ad 5. Deze interventies staan in het periodeplan of, indien nodig, in de individuele hulpplannen.

3.5 Ondersteuningsstructuur

Ondersteuningsstructuur:

Waalddorp werkt volgens bijgevoegd schema ('Ondersteuningsstructuur') wanneer het gaat om (extra) ondersteuning bij de ontwikkeling van de kinderen. De LVS toetsen worden afgenomen, de leerkracht maakt een groepsanalyse en de ontwikkelingen van de leerlingen worden besproken in de leerlingbespreking. Als er geen bijzonderheden zijn wordt het kind meegenomen in het basisaanbod. Mocht er een 'signaal' zijn (een leerling dreigt de persoonlijke doelen of de doelstellingen van het periodeplan van de leerkracht niet te halen) dan wordt er een routeplan opgesteld voor zes weken op cognitief of sociaal-emotioneel gebied.

Wanneer een kind, ondanks de extra begeleiding volgens het routeplan, het doel niet behaalt, stellen we een tweede routeplan op. Het doel blijft hetzelfde, maar er kan bijvoorbeeld worden gekozen voor een andere aanpak. Mocht na deze tweede periode van zes tot acht weken de doelstelling niet zijn behaald, dan kan de situatie van het kind in de Interne Zorgcommissie worden besproken. Aan ouders wordt hiervoor vooraf toestemming gevraagd. De Interne Zorgcommissie is vooral een adviesorgaan dat de school helpt bij vragen over het begeleiden van een kind met onder andere een leerprobleem en/of problemen met de werkhouding. De Interne Zorgcommissie bestaat uit de leerkracht van het betreffende kind, de intern begeleider van school, de GZ psycholoog van het Haags Centrum voor Onderwijsbegeleiding (HCO), de schoolarts en evt. een logopedist en/of fysiotherapeut. Zij komen vier keer per jaar bijeen om de kinderen die de school heeft aangedragen te bespreken. Hierbij maakt de commissie gebruik van de gegevens die de school ter beschikking heeft. Het resultaat van de bespreking wordt besproken met de ouders. Het kan zijn dat er een hulplan wordt opgesteld, een observatie wordt uitgevoerd of advies wordt gegeven voor remedial teaching. Ook kan een advies voor nader(extern) onderzoek worden gegeven. Het, binnen de Interne Zorgcommissie besproken, hulp- of zorgplan van de leerling, komt in de volgende bijeenkomst terug om de stand van zaken te bespreken.

Ouders als educatieve partner

Waalddorp kent een hoog percentage ouderparticipatie. Het voornemen tot en bieden van extra ondersteuning wordt altijd met ouders besproken en ook individuele hulplannen worden met de ouders doorgesproken. We verkennen samen met de ouders de opties, en nemen de ouders mee in onze beslissing.

Volgen van ontwikkeling

- We gebruiken de volgende aanpakken en instrumenten om de ontwikkeling van leerlingen te volgen:
- Observaties: observaties van individuele leerlingen en groepsobservaties.
- Veel gesprekjes met de leerlingen en de ouders over de ontwikkeling van het kind.
- Leerling besprekingen en groepsbesprekingen tussen leerkracht en IB-er.
- Werkblokken waarin dagelijks door leerkrachten wordt gepland (vanuit periodeplan) en observaties worden genoteerd.
- Werkoverzicht en aftekenkaarten: leerlingen plannen hierop hun werk voor de dag en tekenen gemaakte werkjes af.

- Schoolvaardigheidstoetsen (BOOM)
- De leerlingen in groep 8 doen de NIO, de intelligentietest voor onderwijsniveau, de SAQI (schoolattitude) en als eindtoets de IEP.

Onderwijsbehoeften in kaart brengen

Wanneer leerlingen specifieke onderwijsbehoeften hebben, wordt dit beschreven in het groepsoverzicht en indien nodig verwerkt in een individueel handelingsplan.

Ondersteuning bij extra onderwijsbehoeften

De groepsleerkracht heeft de centrale rol in deze ondersteuning. Indien nodig wordt met een individueel hulpplan gewerkt of een individuele leerlijn opgesteld. Het ondersteuningsteam kan hierbij ook een rol spelen. Soms wordt extern advies ingewonnen.

Taken IB'er

Het ondersteunen van de leerkrachten is een belangrijke taak van de IB'er. Daarnaast is de IB'er ook verantwoordelijk voor de analyse van de vaardigheidsgroei van leerlingen op school-, bouw-, groep- en kindniveau.

Samenwerking met externen

Drie tot vier maal per jaar is er overleg in Interne Zorgcommissie Commissie. Daarbij zijn aanwezig: De leerkracht, de IB'er, de psycholoog van de schoolbegeleidingsdienst, de schoolmaatschappelijk werker, de onderwijsadviseur van het samenwerkingsverband (SPPOH) en op afroep de schoolarts of logopedist.

Overzicht belangrijke samenwerkingspartners

<i>Naam samenwerkingspartner</i>	<i>Samenwerking bij:</i>
Schoolbegeleidingsdienst (HCO)	psycholoog in IZC, onderzoeken, observaties
ONL	dyslexie, gedragsproblematiek
XtraPlus	schoolmaatschappelijk werk
Diverse logopedisten	logopedie
JGZ	schoolarts, jeugdgezondheidszorg
Class for the Gifted	Hoogbegaafde leerlingen
Diverse RT-ers	begeleiding van de leerlingen
SPPOH (samenwerkingsverband)	begeleiding en onderzoek leerlingen

3.6 Interventies basisondersteuning

In ons samenwerkingsverband is afgesproken dat alle scholen preventieve en licht curatieve interventies in kunnen zetten voor leerlingen die dat nodig hebben binnen de basisondersteuning. Hieronder een overzicht van de interventies die alle scholen kunnen bieden en daaronder de interventies die onze school aanvullend biedt.

Onderwijsbehoeften van leerlingen	Preventieve en licht curatieve interventies
Een positief pedagogisch klimaat	Op alle scholen werken leerkrachten aan een gezamenlijk gedragen (positief pedagogisch) schoolklimaat. Er zijn school- en groepsregels opgesteld. Leerkrachten en leerlingen zijn bekend met deze regels en deze regels worden gehandhaafd. Op onze school: Om dit te bewerkstelligen gebruiken we o.a. KWINK.
Ondersteuning van leerlingen met een behoefte aan een voorspelbare leeromgeving	Op alle scholen hanteren leerkrachten een gestructureerd klassenmanagement. Leerkrachten kunnen onder andere de volgende interventies in zetten: - Werken met een stappenplan: wat, wanneer en met wie. - Vrije situaties (gym, speelplein) voorbespreken met leerlingen. - Heldere afspraken maken over mogelijkheid van time-out. - Betrekken van ouders bij (de voorbereiding van) situaties buiten het reguliere programma, zoals kamp, schoolreisje, excursies. Op onze school: Vanuit onze montessorivisie werken we bewust aan een voorbereide (leer)omgeving, die in aangepast aan de leeftijd en belangstelling van het kind.
Ondersteuning van leerlingen met een eigen leerlijn, omdat ze het niveau van 1F niet halen	Op alle scholen kunnen leerkrachten omgaan met verschillen tussen leerlingen. Leerkrachten kunnen onder andere de volgende interventies inzetten: - Werken met extra instructie, van concreet via symbolisch naar complex. - Diagnosticerend onderwijzen. - Rekening houden met de leerbehoefte en leerstijl van de leerling. - Werken met taak- of tempodifferentiatie. - Zorgdragen voor succeservaringen bij de leerling. Op onze school: Inherent aan het montessorionderwijs sluiten we aan bij de leer- en ontwikkelingsbehoefte van het kind.

Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan een uitdagende, verdiepende leeromgeving die verder gaat dan het huidige curriculum	Op alle scholen kunnen leerkrachten een afgestemd aanbod inzetten voor deze leerlingen. - De school beschikt over een protocol om leerlingen te herkennen die meer- of hoogbegaafd zijn. - De school beschikt over opdrachten om de leerling creatief en kritisch uit te dagen. - De school beschikt over een rijke leeromgeving (extra materialen, middelen, onderzoeksmogelijkheden, inzet ICT).
	Op onze school: We werken met uitdaging en verdieping. Daarvoor zijn verschillende materialen aanwezig. Binnen het team is er een leerkracht die scholing volgt om dit verder te optimaliseren.
Ondersteuning van leerlingen met behoefte aan oplossingsgerichte, gedragsinterventie technieken	Op alle scholen beschikken leerkrachten over interventies om tegemoet te komen aan enkelvoudige (lichte) ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. De leerkrachten werken met het ABC-model om leerlingen feedback te geven op hun gedrag en ze te stimuleren tot gedragsverandering. De school beschikt over enkele relevante programma's (zoals Kanjer, een SoVa-training). Daarnaast kunnen leerkrachten gedragsregulatie-technieken inzetten, zoals 'stop-denk-doe'.
	Op onze school: We werken met de methode KWINK voor sociaal en emotioneel leren. Daarnaast is er een pestprotocol opgesteld. Vanuit SMW worden er o.a. toppertrainingen verzorgd.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte op het gebied van motoriek	Op alle scholen zijn de leerkrachten in staat om verschillende hulpmiddelen/ICT in te zetten. Sommige scholen kunnen motorische remedial teaching inzetten als onderdeel van de basisondersteuning.
	Op onze school: Er is geen specifiek aanbod voor kinderen met motorische problemen.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte bij het leren leren	Op alle scholen signaleren de leerkrachten leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij executieve functies. - Leerkrachten beschikken over verschillende interventies om het leren leren te bevorderen, zoals het leren van flexibiliteit, timemanagement, planning. - De leerkrachten kunnen interventies inzetten, gericht op het beheersen van emoties (werken met een thermometer, buitenspelen met een kaart).
	Op onze school: We maken gebruik van bovenstaand genoemde interventies en materialen. Kinderen wordt van jongs af aan geleerd zelfstandig te plannen en te werken.

Vroegtijdige signalering leer-, opgroei- en opvoedproblemen	Op alle scholen is diagnostische expertise aanwezig om tijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen van leerlingen te signaleren. Dat betekent dat leerkrachten regelmatig leerlingen observeren, zowel in de klas als op het schoolplein. Daarnaast hebben leerkrachten regelmatig contact met ouders om over de ontwikkeling van hun zoon/dochter te praten. De school onderhoudt contacten met schoolmaatschappelijk werk en indien wenselijk met CJG of politie.
	Op onze school: We werken volgens bovenstaand principe.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte aan passend leesonderwijs	Alle scholen maken gebruik van de protocollen zoals die door het Steunpunt Dyslexie zijn ontwikkeld: - protocol Dyslexie groep 1 en 2 (2010) - protocol Dyslexie groep 3 (2011) - protocol Dyslexie groep 4 (2011) - protocol Leesproblemen en dyslexie groep 5 t/m 8 (2011).
	Op onze school: We zijn het gebruik van de protocollen aan het optimaliseren in het kader van ons taal- verbetertraject.
Ondersteuning van leerlingen met een ondersteunings-behoefte aan passend reken- en wiskunde-onderwijs	Alle scholen maken gebruik van het protocol Dyscalculie zoals dit landelijk is ontwikkeld: - protocol Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen/Dyscalculie (2011)
	Op onze school: Het protocol Dyscalculie is aanwezig.
Ondersteuning van leerlingen die ziek zijn en tijdelijk niet naar school kunnen	Alle scholen werken conform de volgende afspraak: Wanneer een leerling als gevolg van ziekte het onderwijs op school niet kan volgen, zorgt de school ervoor dat de leerling waar mogelijk toch schooltaken kan uitvoeren en contact houdt met de eigen groep. De school zet zich in om verzorging op school mogelijk te maken waardoor de leerling zo spoedig mogelijk weer lessen op school kan volgen. Hierbij kan ondersteuning gevraagd worden bij HCO-Onderwijs aan Zieke Leerlingen en bij de Kinderthuiszorg. Zie ook de Handreiking zieke leerlingen in het onderwijs www.sppoh.nl .
	Op onze school: Momenteel is dit niet aan de orde.

3.7 Extra ondersteuning

We spreken over 'extra ondersteuning' (o.a. arrangement) wanneer scholen bovenop de hiervoor beschreven basisondersteuning nog meer/andere ondersteuning bieden om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van hun leerlingen.

Zowel op het gebied van leer- en ontwikkelingsondersteuning als op het gebied van sociaal-emotionele en gedragsondersteuning kan Waalsdorp meer dan de basisondersteuning bieden. Hieronder geven wij aan waarover wij de beschikking hebben.

<i>Arrangement</i>	<i>Invulling</i>
De school heeft een extra aanbod aan leer- en ontwikkelingsondersteuning	<i>Deskundigheid</i> Uitgangspunten van het Montessori-onderwijs. Voor kinderen die een algemene achterstand hebben, wordt een individuele leerlijn opgesteld. Indien nodig wordt dit omgezet naar een ontwikkelingsperspectief. <i>Aandacht en tijd</i> Extra ondersteuning vindt plaats in en buiten de groep. Het ondersteuningsteam kan hierbij ook een rol spelen. Tevens worden, afhankelijk van de behoefte, externen ingeschakeld in samenspraak met de IZC en het samenwerkingsverband. <i>Voorzieningen</i> Middelen uit de orthotheek en aangedragen middelen vanuit betrokken externen. <i>Gebouw</i> Het gebouw heeft gebrek aan ruimten om met leerlingen apart te werken. <i>Samenwerking</i> We werken bij de ondersteuning met externe partijen samen. Zie de samenwerkingspartners, vermeld in paragraaf 3.5

<i>Arrangement</i>	<i>Invulling</i>
De school heeft een extra aanbod aan sociaal-emotionele en gedragsondersteuning	<i>Deskundigheid</i> We zijn meer deskundigheid aan het ontwikkelen. Met behulp van externen (SMW, CJG, Centrum van Autisme) wordt een passend aanbod gezocht. <i>Aandacht en tijd</i> Extra ondersteuning vindt plaats in en buiten de groep. Het ondersteuningsteam kan hierbij ook een rol spelen. Tevens worden, afhankelijk van de behoefte, externen ingeschakeld in samenspraak met de IZC en het samenwerkingsverband. <i>Voorzieningen</i> Middelen uit de orthotheek en aangedragen middelen vanuit betrokken externen. <i>Gebouw</i> Beperking aan het gebouw is dat er weinig ruimte is om individuele gesprekken te voeren met kinderen. <i>Samenwerking</i> Zie de samenwerkingspartners, vermeld in paragraaf 3.5

3.8 Match onderwijsbehoeften en aanbod

Met het huidige aanbod aan onderwijs en ondersteuning voldoet onze school grotendeels aan de onderwijsbehoeften van de huidige leerlingenpopulatie.

We merken dat voor het merendeel van de leerlingen het aanbod passend is. Voor de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften is het aanbod nog niet optimaal.

4. Passend onderwijs in de toekomst

Op basis van onze visie en de ontwikkelpunten beschrijven we in dit deel onze ambities en geven aan onder welke randvoorwaarden die te realiseren zijn.

4.1 Ambities en ontwikkelpunten

De komende jaren zijn onze ambities/ontwikkelpunten in het kader van passend onderwijs de volgende:

- verbeteren van de bruikbaarheid van het schoolgebouw;
- een zorgstructuur hanteren die duidelijk is aan iedereen binnen de school;
- een meer gestructureerd aanbod voor meer-/hoogbegaafden ontwikkelen;
- de competenties van personeel versterken;
- uitbouwen en verder integreren van ICT: het werken met verschillende devices in en buiten de klas;
- nader invullen van educatief partnerschap met de ouders.

4.2 Professionalisering

- Teamscholing op het gebied van anders verantwoorden: naast het werken met een leerlingvolgsysteem met toetsen, het op een andere manier volgen en verantwoorden van de individuele ontwikkeling van het kind.

Daarin meenemend de volgende punten:

- klassenmanagement;
- oudercommunicatie;
- materiaalkennis;
- zorgstructuur: met name het vertalen van toetsgegevens naar onderwijsaanbod.

4.3 Overige randvoorwaarden

Gebouw

Met de verbeteringen voor de inrichting van het gebouw, die dit schooljaar plaatsvinden, zorgen we voor het optimaliseren van 'flexwerkplekken'.

Administratie

Dossiervorming vraagt eenheid en efficiëntie. Dit vraagt om kritisch te zijn en blijven over wat wel en niet geregistreerd moet worden. Registraties worden in ESIS gezet.

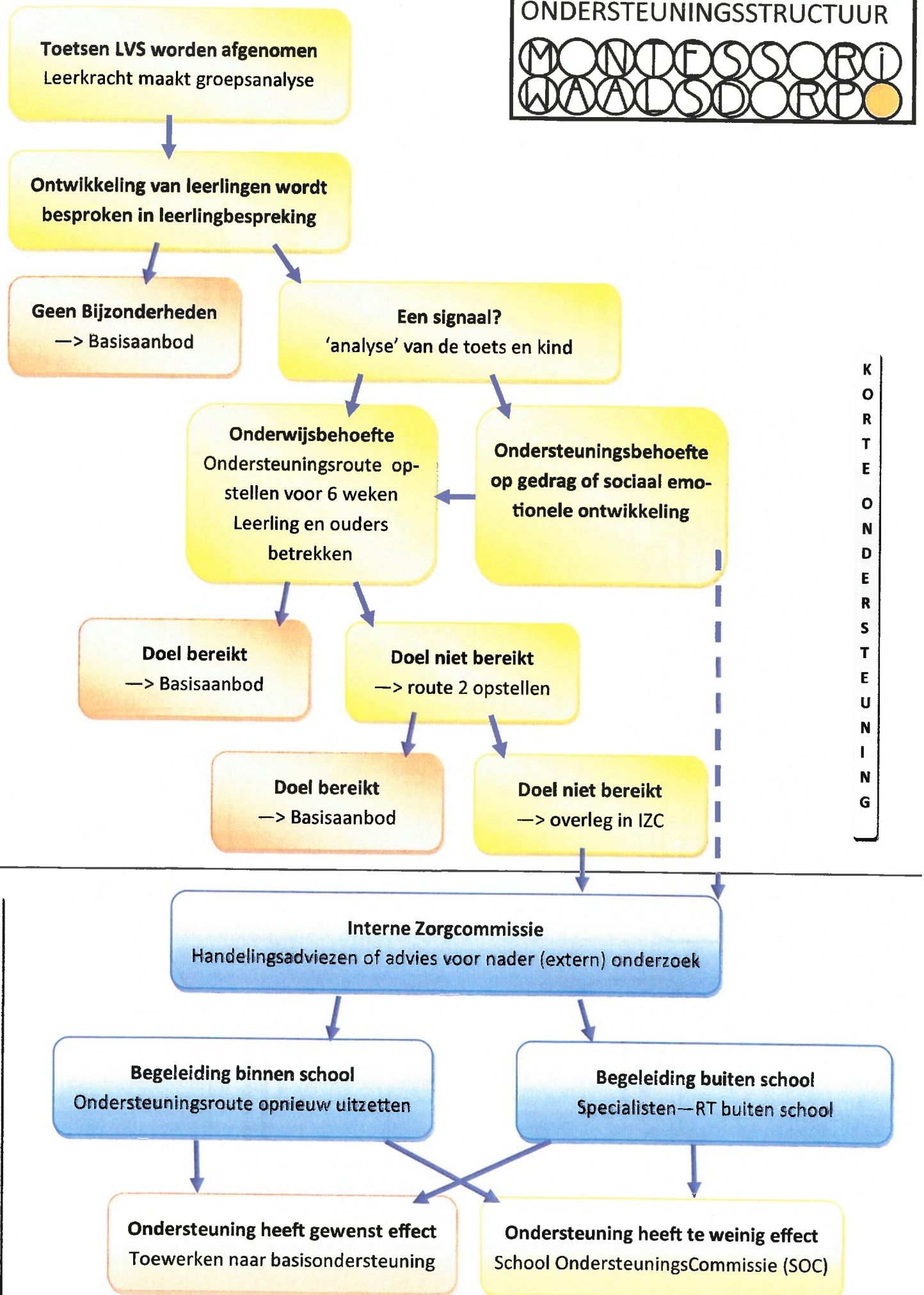
Grens

Leerlingen voor wie wij geen passend aanbod hebben:

- leerlingen met aanhoudende ernstige gedragsproblematiek, zodanig dat de veiligheid voor de leerling zelf of anderen in het geding komt;
- leerlingen die intensieve fysieke/medische verzorging nodig hebben.

Als Montessorischool wordt uitgegaan van pedagogische principes die gericht zijn op de ontwikkeling van het individu. Leerlingen hebben een eigen tempo en een eigen niveau. De begeleiding sluit daarbij aan. Van kinderen wordt zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid verwacht. Er zijn dus veel mogelijkheden in het geven van passend onderwijs. Doch ook beperkingen. Wanneer het gedrag van een kind zijn eigen ontwikkeling in de weg zit en de ontwikkeling van medeleerlingen belemmert, is de vraag gerechtvaardigd of deze school de juiste plek is.

ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

Taken en verantwoordelijkheden Zorgplanner/cyclus Waalsdorp

Periode	Onderwerp	Rol	Taken en Verantwoordelijkheden
September	Start periode plan 1	Leerkracht	Zoals opgesteld eind schooljaar ervoor
	Start Kwink *	Leerkracht	Groepsvorming
	Leerling bespreking* (nwe + zorg)	Leerkracht	Invullen format leerlingbespreking
		IB-er	Verwerken in Esis
Oktober	Klassenbezoek plannen	IB-er Leerkracht	Afstemmen tijdens leerlingbespreking
	Klassenbezoeken *	IB-er	Observatie groepsvorming
	IZC *	Leerkracht	Invullen format voorbereiding IZC
		IB-er	Organiseren en verwerken in Esis
	Oudergesprekken *	Leerkracht	Ouders uitnodigen, bijzonderheden noteren in Esis
		IB-er	Aandachtspunten oudergesprek (socialisatie)
November	Evaluatie1 ondersteuningsteam *	IB-er/OT	Routeplannen evalueren, inscannen in Esis.
	Klassenbezoeken	IB-er	Observatie groepsvorming
	Info Avond Gr 8 *	Leerkracht	Ouders gr 8 uitnodigen
		IB-er	NIO organiseren
	Leerlingbespreking *: Tussenevaluatie periodeplan1/ evaluatie hulpplan	Leerkracht	Invullen format leerlingbespreking
		IB-er	Verwerken in Esis

Bijlage 3

December	Toetsen *		Leerkracht	Afnemen	
			IB-er	Klaarleggen	
	Schooladvies gr 8 *		Leerkracht	Bespreken met BB en IB	
			IB-er	Schooladvies op basis van toetsgegevens	
	Verslagen gr 8		Leerkracht	Ouders uitnodigen, bijzonderheden noteren in Esis	
			IB-er	Overzicht maken schooladviezen	
	Evaluatie Zondersteunings team		IB-er/OT	Routeplannen evalueren, inscannen in Esis	
Januari	Toetsen analyseren *		Leerkracht	Op individueel en groepsniveau	
			IB-er	Op bouw- en schoolniveau	
	Dyslexiometingen *		Leerkracht		
			IB-er	Neemt metingen af en verwerkt ze.	
	Groepsbespreking *: Evaluatie periodeplan1/signalen gr 2 en 5/opstellen periodeplan2		Leerkracht	Invullen format leerlingbespreking.	
			IB-er	Verwerken in Esis	
Februari	Start periodeplan 2		Leerkracht		
	Klassenbezoek plannen		Leerkracht		
			IB-er	Onderwijskundig	
	IZC		Leerkracht	Invullen format voorbereiding IZC	
			IB-er	Organiseren en verwerken in Esis	
	Verslagen mee *		Leerkracht		

Bijlage 3

	Verslaggesprekken		Leerkracht	Ouders uitnodigen, bijzonderheden noteren in Esis	
Maart	Klassenbezoeken		Leerkracht		
			IB-er	Onderwijskundig	
	Groepsindeling starten		Leerkracht	In bouwvergaderingen eerste opzet	
			IB-er	Meekijken, zorgverdeling bekijken	
April	Evaluatie3 ondersteuningsteam		IB-er/OT	Routeplannen evalueren, inscannen in Esis	
	Klassenbezoeken		Leerkracht	Zie maart	
			IB-er	Zie maart	
	IEP groep 8 *		Leerkracht	Organiseren groepen indeling	
Mei	Leerlingbespreking:		IB-er	Organisatie van deelname/afname en zending resultaten	
	Tussenevaluatie periodeplan2/evaluatie hulpplan		Leerkracht	Invullen format leerlingbespreking	
	IZC		IB-er	Verwerken in Esis	
			Leerkracht	Invullen format voorbereiding IZC	
Juni	Toetsen		IB-er	Organiseren en verwerken in Esis	
			Leerkracht	Afnemen	
	Analysen		IB-er	Klaarleggen	
			Leerkracht	Op individueel en groepsniveau	
	Groepsbespreking: Evaluatie periodeplan2/opstellen periodeplan1		IB-er	Op bouw- en schoolniveau	
			Leerkracht	Invullen format leerlingbespreking.	
SOP september 2017				Verwerken in Esis	

Bijlage 3

	Dyslexiemeting	Leerkracht	
		IB-er	Neemt metingen af en verwerkt ze.
	Evaluatie ondersteuningsteam en vooruitkijken	IB-er/OT	Routeplannen evalueren afgelopen schooljaar
	Overdracht	Leerkracht	Formulieren invullen
		IB-er	controle

Handleiding taken/verantwoordelijkheden zorgplanner

Start Kwink	Leerkrachten werken met de methode KWINK. Deze methode gaat uit van de volgende fases: Forming (ontstaan groep), Norming (afspraken en regels), Storming (plaats in de groep) voor de herfstvakantie, daarna Preforming (effectiviteit en productie) en Adjourning (afscheid).
Leerlingbespreking	Invullen door de leerkracht van het voorbereidingsformulier leerlingbespreking. Formulier is te vinden in mappenstructuur (leerkrachten-nieuw-beleid-ondersteuning-formulieren-voorbereiding leerlingbespreking). Een week voor de bespreking ingevuld inleveren in postvak IB. Tijdens de leerlingbespreking in november/mei wordt de stand van zaken van het periodeplan besproken. De uitwerking wordt per kind verwerkt in ESIS.
Klassenbezoeken	Tijdens de leerlingbespreking wordt een afspraak gemaakt voor een klassenbezoek (2x per jaar). In het eerste bezoek zal het thema de groepsvorming zijn (november/december). Het tweede bezoek in maart/april zal het thema onderwijskundig zijn. Dit in overleg tussen leerkracht en IB. Het kan hier gaan om bijv. klassenmanagement, instructie, vakspecifieke vragen.
Interne Zorgcommissie	De Interne ZorgCommissie is bedoeld om advies te vragen omtrent de begeleiding van een kind waarbij de ontwikkeling algemeen of op een bepaald gebied niet naar verwachting verloopt. Voorafgaand aan het bespreken in de IZC is er in de klas al extra begeleiding gegeven (2x een periode van 7 weken). Er is met een hulpplan/routeplan gewerkt. Dit is geregistreerd in ESIS. Tijdens de leerlingbespreking wordt de leerling door de leerkracht ingebracht en wordt de hulpvraag met de IBER besproken. Voorafgaand aan de bespreking wordt het voorbereidingsformulier door de leerkracht ingevuld. Dit is te vinden in ESIS (leerlingdossier > registraties > toevoegen en dan staat het bij de sjablonen). Een week voor de IZC bijeenkomst is het formulier ingevuld.
Oudergesprekken	Deze vinden plaats wanneer ze in de jaarplanning staan gepland of op initiatief van de leerkracht of op vraag van de ouder. De gesprekken die gepland staan gaan over: - Socialisatie (oktober). - Naar aanleiding van verslag (februari en juni). Voor de gesprekken in oktober over socialisatie worden aandachtspunten opgesteld door de IBER. Bijzonderheden worden geregistreerd in ESIS. Andere oudergesprekken worden geregistreerd in ESIS (leerlingdossier > registraties > toevoegen > sjabloon> oudergesprek).

Bijlage 4

Evaluatie ondersteuningsteam	De ontwikkeling van de leerlingen die vanuit de leerlingbespreking kortdurende ondersteuning krijgen van het ondersteuningsteam wordt besproken tijdens de evaluatie met de leden van het ondersteuningsteam. Het hulpplan/routekaart wordt geëvalueerd en bekeken wordt of er voor de volgende periode een nieuw plan moet worden opgesteld. Wanneer een kind 2 periodes achter elkaar ondersteuning heeft gehad met eenzelfde doel en dat is niet behaald, wordt het aangemeld voor de eerstkomende IZC. Kinderen die in het dyslexie traject zitten, krijgen sowieso extra ondersteuning.
Informatieavond groep 8	Op deze avond wordt informatie gegeven over de NIO en de eindtoets (IEPtoets) van groep 8. Voor de informatie over de NIO wordt Jantien Vrijmoet (Vrijmoet & Maatman kinderpsychologie) uitgenodigd door IB. De ouders worden hiervoor 2 weken van te voren uitgenodigd door de leerkrachten van groep 8.
Toetsen	Toetsen (SchoolVaardigheidsToetsen) worden 2x per jaar afgenomen. De leerkracht neemt de toetsen in de klas af. De IBer legt de toetsen klaar in het 'kopieerhok'.
Schooladvies groep 8	De leerkrachten en de IBer hebben een overleg over het schooladvies voor de 8 ^e groepers. Op basis van de observaties van de leerkracht en de toetsgegevens uit het LVS wordt een advies gegeven. Dit schooladvies wordt met ouders besproken op het moment dat ook het verslag van groep 8 wordt besproken in december.
Toetsen analyseren	Nadat de toetsen zijn afgenomen en gescoord, worden deze op groeps- en individueel niveau geanalyseerd door de leerkracht. Hierbij wordt gekeken welke vaardigheden er door een leerling wel en niet worden beheerst om daar vervolgens het leerstofaanbod op af te stemmen en te verwerken in het periodeplan. De IBer maakt analyses op bouw- en schoolniveau om te kijken of resultaten kunnen worden verklaard en daar vervolgens actie op ondernomen kan worden. De analyses komen aan bod bij de groepsbespreking.
Dyslexiometingen	Leerlingen die signalen vertonen, die een vermoeden van dyslexie geven, worden in een dyslexietraject opgenomen. Dat betekent dat zij over een periode van 1 jaar 3 metingen krijgen (jan-juni-jan) om de ontwikkeling op het gebied van lezen en spelling goed te volgen. Gedurende dit traject krijgen zij ondersteuning van het ondersteuningsteam. Wanneer blijkt dat er, ondanks de ondersteuning te weinig ontwikkeling is, neemt de IBer contact op met het HCO om te bepalen of het kind in aanmerking komt voor een (vergoed) dyslexieonderzoek.
Groepsbespreking	Hierin komen de toetsanalyses aan de orde en worden de periodeplannen besproken. Ter voorbereiding zijn de analyses door de leerkracht en de IBer gemaakt (zie aldaar). Individuele leerlingen worden besproken als daar aanleiding voor is. De leerkracht vult ter voorbereiding het formulier leerlingbespreking in (zie aldaar). De uitwerking wordt per kind verwerkt in ESIS.

Bijlage 4

Verslagen	De verslagen worden door de groepsleerkracht geschreven. De verslagen worden 2 weken van tevoren aangemaakt zodat ook de vakleerkrachten hun aandeel hierin kunnen verwerken. In het verslag worden de gegevens van de toetsuitslagen én de observaties van de leerkracht gecombineerd.
IEP eindtoetsgroep 8	Bij groep 8 wordt als eindtoets de IEP afgenomen. De IBer is contactpersoon en houdt het proces in de gaten, neemt contact op met het bureau en verzorgt de rapportage naar het team, directie en het Bestuur.